

Facebookside er blevet øens nervecenter

Af Simon Bordal Hansen. Foto af Inga Nina Braae Kristiansen.

Pia ønsker åbenhed

Lokalforums nye forkvinde, Pia Schmidt, tror på større engagement fra borgerne gennem større åbenhed og synlighed. Læs vores profilartikel inde i bladet.

Side 4-5

Under orkanen var Facebooksiden „For os der bor på Orø” stedet med de seneste nyheder.

Mere end 460 personer bruger hjemmesiden „For os der bor på Orø” på Facebook. Her udveksles daglige informationer om løse kænguruer, kattekillinger til salg, synspunkter om vejret og alt godt fra havet. Men siden er også til alvor: Da orkanen Bodil hærgede øen, spillede

hjemmesiden en hovedrolle, da borgerne selv tog hånd om vejrkatastrofen. Her blev annonceret overnatning for beboere i nød, her meldte man om væltede træer. På bladets midtersider kan du se billeder af øens dygtige reddere – det er billeder hentet fra „For os der bor på Orø”.

Nyt grej tages i brug for første gang. Foto af Jens Johan Dahlkild

Trampestier og selvhjælp

Vi ser nærmere på øens net af trampestier, som er helt afhængige af lokalt og frivilligt arbejde.

Læs mere side 8-11

Øens helte i orkanens øje

Da Bodil slap sin vrede løs over Orø trådte øens frivillige brandmænd til. Vi bringer en hyldest. Se midtersiderne

Spillemænd og slankeklure

Senest har siden vist sin styrke i to vidt forskellige sammenhænge. Det var nemlig her de to lokale musikere, Peter Møller og John Vestergård, lavede et opslag, der efterlyste andre amatørmusikere på øen. 14 mødte op i Peters lade, og kort efter havde øen sin egen musikklub, Orø Allstars. Inde i bladet fortæller vi om, hvordan Jan Kjeldsen fik samlet 25 borgere til fælles slankekur. Han brugte også hjemmesiden „For os der bor på Orø”, og i begyndelsen af januar fik han så huset fyldt af lokale, der gerne ville være med på slankekluren.

Jannick Ringius Christensen bestyrer siden og sørger også for, at der er en ordentlig tone. Han var med fra starten for lidt mere end et år siden, og nu er så mere end halvdelen af øens befolkning tilmeldt. Alt arbejde med siden er ulønnet og frivilligt.

Pris og løssalg

Husstandsomdeles gratis.

Pris 20 kr. i løssalg: Orøkontoret og Ø-butikken.

Redaktion og kontakt

Udgives af foreningen Orønyt.

Simon Bordal, ansvarshavende.

Adresse: Bygaden 32, Orø.

Tlf. 5916 1674 eller 2298 1674.

Mail: redaktionen@oroenyt.dk.

Hjemmeside: www.oroenyt.dk

Tryk

Orøkontoret.

Oplag og distribution

650 eksemplarer postomdeles gratis altid til alle helårshusstande på Orø og til sommerhuse, hvis det aftales.

Kontakt os for en leveringsaftale til sommerhus.

Artikler og læserbreve

Har du et læserbrev eller en idé til en artikel,

send til vores mail: redaktionen@oroenyt.dk.

Læserbreve og artikler skal handle om noget, der har direkte og konkret noget med Orø at gøre. Du skal også have tilknytning til øen. Vi kan ikke love at bringe uopfordret materiale.

Annoncer

Kontakt Orøkontoret eller MaLinda Chase

på mail: annoncer@oroenyt.dk eller telefon 2938 5577.

Vi kan hjælpe dig med at sætte din annonce op.

Annoncepriser

Pr. nummer:

Helside, 17,5x25,5 cm, kr. 1.100,-

1/2 side, 17,5x12,5 cm, kr. 600,-

1/4 side, 8,5x12,5 cm, kr. 350,-

1/8 side, 8,5x6 cm, kr. 200,-

Rabat ved gentagelse.

Farvetillæg 700,- kr.

Få tilbud på tillæg, min. 4 sider.

Foreningen Orønyt

Foreningen består af de personer, som er aktive omkring bladet. De formelt valgte til redaktionsgruppen er:

Redaktør: Simon Bordal Hansen

Kasserer: MaLinda Chase

Revisor: Maj Bøttcher (orlov, formanden overt. til nyvalg)

Sekretær: Nanna Skytte

CVR-nummer

Foreningens CVR er 33789572

Næste blad udkommer

Se hjemmesiden www.oroenyt.dk

Nyt fra vores egen verden

af Simon Bordal Hansen

Dette nummer af Orønyt er layoutet af Siri Reiter, og ikke som ellers af Simon Bordal Hansen. For læserne betyder det forhåbentligt, at bladet er blevet kønnere og sjovere. For os på bladet er det en stor aflastning af Simon, at Siri kan tage over på layoutarbejdet. Det er en opgave, der kræver mindst en uges arbejde fra morgen til aften, hver gang et nyt nummer af bladet skal produceres. Siri er professionel grafiker og har sin egen virksomhed på Orø. Du kan se mere på sirireiter.dk.

Simon fortsætter som bladets redaktør, og han er fortsat ansvarlig for at få samlet tekster og fotos. Det bliver der så mere tid til nu.

Årsmøde den 6. april

Foreningen Orønyt holder årsmøde den 6. april klokken 14 på Orø Kro. Medlemmer og støttemedlemmer er velkomne, foreningen byder på kaffe og kage. Støttemedlemmer kan dog kun lytte med og har ikke tale- eller stemmeret. Dagsorden ifølge vedtægterne, og dem kan du læse på www.oroenyt.dk.

Bladet er inde i en god og solid gænge, men vi oplever lige nu et lille fald i annoncemængden. Et par af vores ellers trofaste annoncører har valgt at holde pause.

Umiddelbart får det ikke konsekvenser for bladets omfang, men vi tager altid et kig på vores budget, når forudsætningerne ændrer sig. At sætte tæring efter næring er en grundregel for Foreningen Orønyt.

Kalenderen for 2015, noget om Fæ...

Som vi tidligere har skrevet, er temaet for næste års kalender „Folk og Fæ på Orø“.

Ordet Fæ er et rigtig gammelt dansk ord, og betød oprindeligt ejendele eller gods. Vi kender det i ordet Danefæ. Men med tiden kom fæ især til at betyde landmandens husdyr, fordi de var hans ejendom. I øvrigt kommer ordet fællig fra landbruget, det betød nemlig et laug, der sammen holdt dyr, et fæ-laug. Orønyt tænker ordet fæ som husdyr. Så temaet kan læses som „Folk og husdyr på Orø“.

En arbejdsgruppe under Orønyt står for kalenderen. Mere om dette i næste nummer af bladet.

Kantmaskerne holder flyttedag

Kantmaskerne har flyttet deres garndepot fra Ø-Butikken til Leila S.Lindtoft, som bor Ved Gadekæret 4. Så det er på denne adresse, man fremover kan aflevere donationer, og de strikkende kan hente garn og indlevere færdigt strik.

Siden Kantmaskerne startede på Orø i april 2013, har de flittige strikkere omdannet doneret garn til en masse varmt strik, som er uddelt til socialt udsatte. Før jul leverede Kantmaskerne en stor portion gode, varme ting til Kirkens Korshærs varmestue i Holbæk. Siden da har krisecentret Medusa nydt godt af Orø-strikkernes flittige hænder, og i 2014 regner Kantmaskerne med, at der kommer nye formål til.

Kantmaskerne sender en stor tak til Ø-Butikken for husly i det forgangne år, og ikke mindst tak til alle de Orøboere, som har bidraget med garn og som strikkere.

Har læserne lyst til at være med til at strikke til socialt udsatte eller har garn, som kan doneres til Kantmaskerne, kan man kontakte Leila på mobil 51 30 00 51, eller kontakte Marianne Haugaard ved at sende mail til mariannehaugaard@live.dk eller ringe på 21 24 97 96.

Interesserede kan også finde Kantmaskerne på Facebook.

**Tak til familie venner og bekendte
for hjertelig deltagelse ved
Kjeld Larsens, Hestebedgård, begravelse
den 1. november 2013.**

*På familiens vegne
Jens Jensen*

Pia satser på åbenhed og samarbejde

*Pia Schmidt får
noget at se til
som formand for
Lokalforum.*

Orøkontoret
"øens hjerte"

Orøturistbureau – postkort, Orø-kort, brochurer, sommerhusudlejning og cykeludlejning.

Orøbutikken – forhandler af lokal brugskunst, øens honning og bredt sortiment af bl.a. garn og hobby artikler.

Orøprintshop – OrøNyt, Orø Kalender, fotokopier, brochurer, annoncer, foldere, m.m.

Orø -Borgerservice
Orø -FO (Folkeoplysning-aftenskole)

**Husk at
sende jeres
arrangement til**
kalenderen@oroe.dk

Abningstider
tirs - fre kl 12 - 14
lørdag kl 11 - 13

59 47 0870
www.oroe.dk
Bygaden 32 Orø 4300 Holbæk

Brøndevej 34 · 59 47 00 53

Velkommen i vores Brugs på Orø!

Friskbagt brød hele dagen
Kold øl og sodavand
Blade og aviser
Altid friske blomster

(Postbutikken mandag til fredag 12-14)

OK Altid billig benzin

- tænk globalt - handel lokalt...

Åbningstider: Mandag - fredag 7:30 -18:00
Lørdag, søndag, helligdag 7:30 -14:00

Pia Schmidt kan kigge ud på det stenede rev sønden om Kynbyværket fra sit stuevindue. Koldt ser det ud, men Pia har sat varm te på bordet, og nu skal Lokalforums ny-slåede forkvinde fortælle, hvorfor hun har tænkt sig gøre en forskel.

„Jeg synes vi skal blive bedre til åbenhed,” siger Pia og giver et konkret eksempel. ”Når vi skal holde møder, sætter vi en dagsorden op i god tid på tavlen nede ved Brugsen og på hjemmesiden. Så kan borgerne se, hvad vi skal snakke om, og de kan komme og deltage, hvis de vil.”

Sådan har Lokalforum ikke gjort i den seneste periode, men nu skal der nye boller på suppen. ”For mig er det sådan, at Lokalforum er sat i verden for at styrke dialogen mellem borgerne og kommunen. Hvis det skal lykkes, må borgerne jo også vide, hvad Lokalforum har gang i.”

Man må selv gøre noget

Pia er på vej mod sit tiende år som Orøborger, og hun trives godt med det. Mange kender hende fra Forsamlingshuset eller Kroen, hvor hun har sørget for, at gæsterne fik noget godt at spise. Men nogle kan sikkert også huske, at hun var aktiv i den arbejdsgruppe, der gerne ville have flere og bedre lejeboliger bygget på øen. Den gruppe kom til verden under Lokalforum i den periode, hvor Steen Uja Pedersen var formand.

„Jeg er jo ikke aktivist eller sådan, men jeg har altid ment, at hvis man vil lave om på noget, så må man selv hjælpe til med at det sker.”

Og det lyder lidt på Pia, som om det var på den måde, beslutningen om at stille op til valget til Lokalforum gik til. Man hørte ikke meget til, hvad Lokalforum gik og arbejdede med, og da Pia Schmidt selv fik en idé til aktivitet, reagerede Lokalforum ikke. Det var forslaget om at lave et vælgermøde op til folketingsvalget.

„Jeg syntes vi skulle have et rigtigt vælgermøde på øen, ikke mindst fordi en masse mennesker var ved at blive sat ud af deres boliger lige på det tidspunkt.”

Vælgermødet blev en succes, Pia stillede op på listen til Lokalforum og blev valgt, endda med næstflest stemmer, og efter konstitueringen er hun blevet rådets formand. Nu skal arbejdet i gang.

Pia vil have forslagene på bordet

„Personligt er jeg optaget af, hvorfor Orø mistede sin bus og taxa. Den ordning der er nu, slår slet ikke til. Det er ikke godt nok, og der skal ske noget.”

Men ellers ser Pia det ikke som hendes opgave at stille en masse forslag i Lokalforum. Hun håber på, at borgerne vil bruge Lokalforum som en genvej til politikerne i Holbæk. Hvis foreningerne og borgerne kan blive enige om nogle vigtige sager, står Orø stærkt.

„Men det er ikke kun det, alle er enige om, som skal frem. Også synspunkter, der ikke samler den brede opbakning, har samme ret til at blive hørt, og vi skal være med til at bære dem frem.”

Tanken om mere samarbejde og åbenhed ligger bag, at Lokalforum nu har henvendt sig Orø Beboerforening for at finde ud af, hvordan de to parter kan samarbejde, og hvor de måske ikke kan.

„Jeg synes også, vi skal se på det med at få et eget postnummer til Orø. Flere siger godt nok, det ikke kan lade sig gøre, men det synes jeg ikke behøver at være en hindring for at prøve én gang mere. Hvis vi havde haft vores eget postnummer, var bøvlet med de forkerste sundhedskort aldrig opstået.” ■

Borgere er velkomne til at henvende sig direkte til Pia Schmidt, hvis de vil have noget taget op på Lokalforums møder.
Hun kan nås telefonisk på 30294708 eller på mail, pipsoro@gmail.com.

Tækkepartner Aps

Har du tjekket
dit stråtag for
nyligt?
Få gratis råd og
vejledning!
TÆKKEMÆND:
Uffe Steen-Nielsen
50 90 60 89
Johnny Bertelsen
51 51 58 63
taekkepartner.dk

Ting & Sager

Brugskunst, lys, kurve, krukker og meget mere

1/7 – 14/8	: Fre. – Søn.	: 12 - 16
20/8 – 23/10	: Lør. – Søn.	: 12 - 16
23/10 – 8/4	: Lørdag	: 12 - 16
9/4 – 1/7	: Lør., Søn. og hellig	: 12 - 16

Tyge & Britt
Lindholmvej 5, nær ved havnen.
Tlf. 59 47 02 30

ALT I KLOAK OG DRÆN

v/ NIELS E. NIELSEN
SYVVEJEN 18, ORØ
TLF: 59470120 MOBIL: 21649856

Herunder:

- Vedligeholdelse af eksisterende dræn og kloak
- Lokalisering af skade med videokamera
- Etablering af lukket samletank
- Etablering af minirensningsanlæg/nedsivningsanlæg, som lever op til fremtidens krav
- Alt i forsikringsskader
- Dræning af grund

ALT I BETON

Herunder:

- Totalløsninger indenfor fundament og kloakering
- Tilbygning og Nybygning
- Totalrenovering af badeværelser

ARBEJDE TILTIDEN – TIL EN FAIR PRIS

Vi udfører også andet arbejde, såsom:
Træfældning, gravearbejde, hegn, fliser mm.

RING OG FÅ ET TILBUD...!

Med Venlig Hilsen

Niels E. Nielsen
Aut. Kloakmester
& Bygningsstruktør

Kloakfolkene følger planen

Af Jens Johan Dahlkild

I Orønyt nr. 151 februar 2013 skrev vi om Holbæk kommunes spildevandsplan for Orø, og i nr. 153 juni 2013 var der en opfølgende artikel om, hvor langt kloakplanerne var nået. Også denne gang her i 2014 er kontaktpersonen den lokale kloakmester, Niels Erland Nielsen. På spørgsmålet om, hvordan det går, er svaret, at planen følges og tidsforløbet også.

Skyder ledning fra Næsby

Siden juni 2013 er campingpladsen blevet kloakeret og – „det kører godt!“ siger Niels Erland Nielsen. Kloakeringen af Børrehoved og specielt campingpladsen var meget tiltrængt. Rørledningen til rensningsanlægget ved Bybjerg blev lavet som en underboring, eller mere populært sagt skudt igennem langs Næsbyvej. Fordelene ved denne metode er ifølge Niels Erland Nielsen, at man er friere stillet med dybder på ledningens placering, og at man med relativt beskedne rørdimensioner på 200 eller 150 mm får anlæg som fungerer „så længe pumperne kører,“ siger Niels.

På mit spørgsmål om problemer ved møde under jorden med f.eks. store sten, siger han, at det er ikke så slemt, så

graver man den bare op! Og fra campingpladsen og ind til Bybjerg mødte man kun én enkelt stor sten!

Vi kommer også til at snakke om stormfloden den 6. december 2013, og Niels fortæller, at der ikke var de helt store problemer. Dog var der et par steder, hvor kloakken blev fyldt og løb over. Men nu fungerer alt normalt.

Holbæk Forsyning forklarer

Da jeg stillede de samme spørgsmål om status for kloakplanen for Orø til Mette Klitgaard, Holbæk Forsyning, er hendes svar næsten de samme.

Der er kun nogle små sæsonforskydninger, idet ledningerne for Enghaven Syd og Brønde Strand laves sammen i 2016 og ikke som angivet 2015 i kloakplanen.

Ligeledes vil linieføringen for den afskærende ledning fra Næsby blive fastlagt senere i forbindelse hermed. Det er endnu ikke besluttet, om man vil følge Næsbyvej, eller om det skal være en underboret rørføring i en anden linieføring evt. nærmere Salvigbugten.

Mette Klitgaard understregede, at man vil informere lodsejerne i god tid om udførelsen af ledningsarbejdet. For sommerhusområdernes vedkommende vil der f.eks. blive afholdt informationsmøder ca. et år inden, og arbejdet søges planlagt, så generne i områderne minimeres i sommerperioden.

BoligOne Ole S. Jensen

Statsaut. ejendomsmægler & valuar

Mobil: 29 70 02 40

osj@boligone.dk

www.boligone.dk/osj

Fremtidens bolighandel er
visionær, trådløs og personlig

www.BoligOne.dk

BoligOne

- hjem til dig

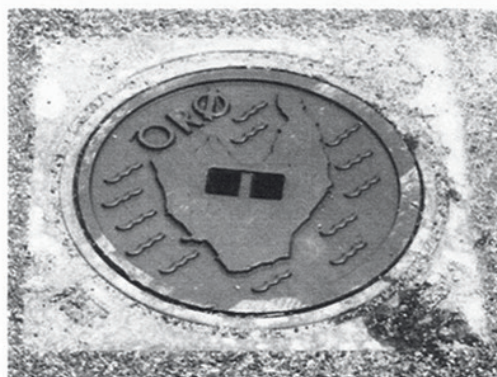
Fast salær

Kr. 29.500,- inkl. moms

Ring og få en
uforpligtende
salgsvurdering

ORØ STØBEJERNSDÆKSEL

Lever op til de nye vægt-standarter

TILBUD TILBUD TILBUD

Udskiftning af gamle betondæksler
Med et nyt ORØ dæksel + karm

Kr. 1.850,- incl. moms

Fås til 315 mm og 600 mm brønde

Aut. Kloakmester
Niels E. Nielsen
TLF: 21649856 / 59470120

www.fjordlandet.dk

Skulptur og

Stenhuggerværksted

- mindet er dyrebart

Træffes efter aftale på

23428367

Åbent Orødagen 10-16

De første erfaringer med grejtrailereren

Tekst og foto: Jens Johan Dahlkild

Tænk på vore trampestier på Orø. Alle kender dem og mange bruger dem også. Alle steder bliver trampestierne fremhævet som en fin naturoplevelse på Orø.

Det er de også – men det skal altså bare være muligt at „trampe“ sig frem på dem. Tidligere blev de ved kommunens mellemkomst slået/ryddet op til 3 gange om året, og alligevel var der perioder, hvor brugere af stien beklagede sig over den manglende fremkommelighed. Kom-

binationen af bare dameben og frodige brændnælder langt ind over stien er ikke så heldig.

I året 2013 gik det så helt galt. Bo Møller blev af Holbæk Kommune kun bestilt til at rydde 1 gang. Argument: besparelser! Men en absolut uholdbar situation for brugerne af trampestierne på Orø.

Ny idé fra kommunen

Holbæk Kommune valgte så i efteråret, måske inspireret af de tidligere vellykkede aftaler om frivilliges udlægning af flis på stierne langs

Forklædet på Orø's østside, at tilbyde frivillige mulighed for at låne maskiner og redskaber til vedligeholdelse af de forskellige stier – ikke kun på Orø – men i hele kommunen. Naturmedarbejder og koordinator Bente Meehan inviterede til workshops den 30. september og 7. oktober 2013. Her kunne interesserede fra Aggersvold, Arnakke, Hagedsted, Tuse, Kirke Eskildstrup og Orø få både teoretisk og praktisk undervisning i at bruge „grejtrailereren“ med dens indhold.

Tilskud betaler regningen

Grejtrailereren er finansieret med tilskud fra Friluftsrådets Tips- og Lottomidler, Naturstyrelsens grønne partnerskabspulje samt Holbæk kommunes lokalområdepulje. Det er en lukket trailer proppet med professionelt udstyr.

Der meldte sig lidt over 20 personer til disse workshops. Og vi blev grundigt informeret om brugen af maskiner og værktøj samt forskellige formalia.

En hurtig start

Nu må vi jo ikke rose os selv for meget, men de frivillige fra Orø var meget hurtige, og den 15. til 16. oktober kunne vi, efter at Ib Ballisager havde hentet traileren på Naturskolen i Holbæk, få æren af at være de første, som tog traileren og udstyret i brug. Vi valgte stien langs Salvigbugten, som den første strækning, der skulle ryddes. Det gik rigtig godt, og der blev gjort en del erfaringer, både for Ib Ballisager og Henrik Persson, med brug af slagleklipperen, mens Alexander Ringius og jeg fulgte efter med buskrydderne.

Den næste dag var det trampestien langs rørskoven på Orøs østside, som vi gik i gang med. Det hele havde været meget nemmere, hvis slagleklipperen ikke havde fået fat i den hegnstråd, der lå nede under sivene. Vi måtte skille slagletromlen ad og skære tråden ud i småstykker med en vinkelsliber. Men det lykkedes at få den til at køre igen!

Videre til næste bruger

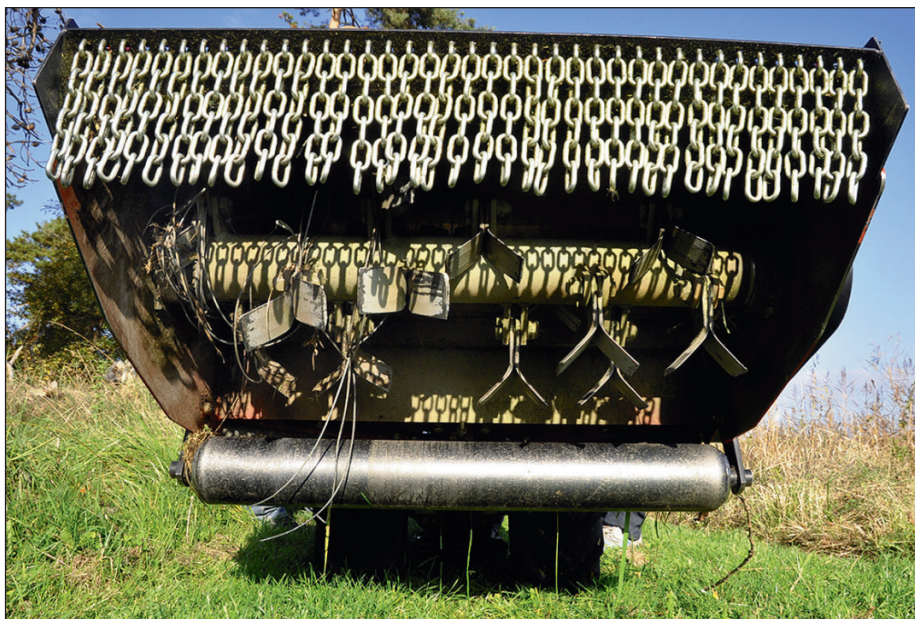
Også strækningen fra Møllebro og nordpå langs kysten mod Vestre løb og op forbi vindmøllerne blev taget under kærlig behandling. I hvert fald var vi selv ret godt tilfredse med resultatet af vore anstrengelser.

Inden grejtraileren blev pakket sammen til aflevering, blev der foretaget en meget omhyggelig rengøring. De næste brugere skulle helst ikke kunne se, at vi havde brugt de splinterne maskiner og redskaber. Ib udarbejdede en omhyggelig evalueringsliste til kommunen, så de kunne se de problemer vi var stødt på, under vort brug af udstyret.

Bente Meehan laver til foråret en ny instruktionsrunde, hvor nye interesserede mennesker kan tilmelde sig. Tidspunktet er endnu ikke fastlagt.

Ordningen med grejtraileren ser ud til at være til fælles bedste. På Orø vil det også kunne sikre, at vore trampestier bliver vedligeholdt i et acceptabelt omfang for brugerne.

Flere fotos fra første arbejdsdag med nyt grej på næste side.

Sti-gruppens frivillige puster ud

Orøboerne har lange ud-sigter til trampestier øen rundt. Realiseringen af en fast sti fra Brønde til Orø-strand må også vente til kræfterne er vendt tilbage.

af Siri Reiter

I nummer 148 af Orønyt (i september 2012) blev der bragt en grundig gennemgang af arbejdet med at planlægge og skaffe midler til at udbygge sti-nettet på Orø. Et stort arbejde med deltagelse af stigruppen, cykel-lubben og Adventure Klanen med flere. Der var bred opbakning til en vision om at anlægge trampestier langs hele kystlinien. Man ønskede også at skabe en sammenhængende cykelrute øen rundt på 10 km. Der var i første omgang håb om at få realiseret et projekt om en fast sti for cykler og kørestolsbrugere fra Brønde Havn til Stranden; den del af trampestierne som betegnes Tur 1 i Orøfolderen..

Man får desværre ikke altid det man ønsker sig. Ib Ballisager forklarer at projektet er stødt mod en mur. Det er Friluftsmidlerne og Real Dania, man har søgt hos tidligere. Men der gives kun støtte til konkrete anlægspro-

jekter, hvor udgiften er fastlagt. Byggeplanerne skal altså være færdigudviklede, før der kan søges fondsmidler igen.

Lodsejerne langs ruten har givet tilladelse til de stiltfærdige trampestier på deres private ejendom. De skal naturligvis kunne godkende planerne, før man kan komme videre med dem.

Desværre er der ikke i øjeblikket ressourcer i stigruppen til at gå videre ad disse spor, så at sige, og gruppen koncentrerer sig i år om at vedligeholde og værne om de eksisterende trampestier, jvf. Jens Johan Dahlkilds artikel om grejtrailereren. Ib Ballisager er også aktiv i Orø Cykelklub, og siger at der jævnligt køres cykel på de stier, hvor det kan lade sig gøre.

Måske det var en idé at skilte stierne, så man var sikker på at kunne komme igennem – på cykel eller med

Orø Grave og Udlejningsforretning

v. Bo Møller "Lindhøjgaard" Næsbyvej 7, 4300 Holbæk

Alt i træfældning med forsikring

Tilbyder

Alle former for arbejde f. eks.

Entreprenørarbejde, gravning, kloakarbejde, dræn, faskiner m.m., fundamenter, nedrivning, fældning og topbeskæring med lovpligtig forsikring, opgravning/fræsning af rødde, renovering, maling, fliselægning, græsslåning, søgning af el-/telefonkabler/kloakrør m.m.

Udlejning af f. eks.:

Dette er et lille udpluk, så ring og hør om vi har det du lige mangler

Tvangs- og alm. blander	Motorsav og slibning af kæder/klinger
Pladevibrator/stamper	Forlængerkabler 220/380 volt
Flise/sten klipper	Højtryksrenser og div. tilbehør
Brændeflækker 7 t. (220 v.)	Tiptrailer m/u løvgitter/kassetrailer
Brændeflækker diesel, 26 t. - lod/vandret	Motortrillebør fuld hydraulisk
Minigraver	Pælebor - manuel/benzin
Fræser	Betonhammer el./benzin
Div. værktøj og maskiner	Dykpumper el./benzin
Flismaskine på trailer, tager op til Ø15 cm. stammer (ny maskine)	

På forhånd tak

Bo Møller
(Din lokale Ø-Bo)

Vi håber på at høre fra dig
Tlf.: 20 78 17 42

Spar benzin og færge
og tjen en kasse øller,
lej dine ting hos Møller

tørre sko og barnevogn. Det ville gøre det lettere for gangbesværede og børnefamilier at vælge at være med et stykke ad vejen rund om Orø. Mange steder på strækningerne er der for øvrigt opstillet bænke, og nye er kommet til i løbet af 2013. Adventureklanen lader sig nu ikke stoppe af lidt mudder eller højt græs. „Jeg er gerne med til at slå græs med en buskrydder en gang imellem, men stierne er jo naturstier og skal ikke være friserede parkstier,” siger Steen Uja Pedersen fra Adventureklanen, som også var aktiv i arbejdet med at skabe interesse for flere og bedre stier i 2013. "Vi i Adventureklanen synes jo det er skønt at arbejde lidt for at komme frem," siger han. Ideelt set skulle det vel ikke være nødvendigt at vedligeholde trampestier med maskiner, de skulle i sagens natur holdes ved at trædes ned. Så det er om at komme ud at gå og være med til at bruge stierne, og eventuelt være med på en arbejdsdag eller to om året, hvis man hører til dem som synes der er blevet lidt vildt derude.

*Dette foto er taget af Ib Ballisager,
øvrige fotos af Jens Johan Dahlkild*

Heltene fra Brandstationen

Orkanen Bodil tog hårdt fat på Orø. Rev træer op, sled tage af, stoppede vores færger og forsøgte at drukne øen. Og midt i alt det beholdt øens befolkning fatningen, en stor hjælpsomhed foldede sig ud. Facebooksiden "For os på Orø" bestod som øens her-og-nu medie i nødens stund.

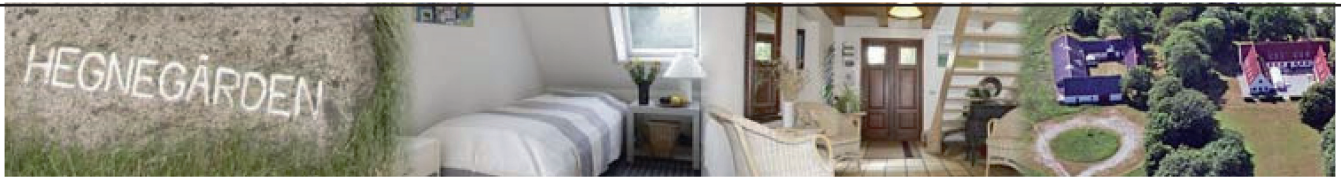
Men trygheden udstrålede mere end noget andet fra vores lokale helte, gutterne fra Brandstationen. Der er ingen grund til at skrive så meget mere, for vi så det alle sammen. De er bare gode, og lidt bedre end det! Her er billeder fra nogle døgn med blæst og vand. Hvor er vi heldige, at vi har vores brandfolk.

Inga Nina Braae Kristiansen var med undervejs med sit kamera, og vi takker for billederne.

Hegnegården Udviklings- og Kursuscenter

Jette Maja Porting og John Ewans Porting

Hegnegården Udviklings- og Kursuscenter ligger centralt på vores smukke og fredfyldte Orø. På Hegnegården er du midt i harmoniske omgivelser, som i sig selv motiverer til at suge visdom til et åbent sind.

Hegnegården tilbyder gode overnatningsmuligheder, hjælp til forplejning og en afslappet og hjemlig atmosfære på gården – såvel inde som ude.

Der er også mulighed for at låne/leje vores herlige omgivelser til at fejre en særlig familiebegivenhed som fødselsdag, bryllup, konfirmation o.l.

Hegnegården huser også:

GIS-International, Gestalt Institutet i Skandinavien
GIS arrangerer videre-uddannelser til psykoterapeut og organisationskonsulent og for skuespillere og instruktører. GIS tilbyder krisehjælp, par- og familierapi, personlig kreativ udvikling – individuelt og i gruppe.

www.gis-international.com

PMI, Personal Management International
PMI henvender sig til ledere, der ønsker inspiration til at udvikle lederskab, medarbejdere og organisation på en effektiv og meningsfuld måde. PMI arrangerer leder- og managementkurser, teambuilding m.m.v

www.pmi.dk

*Hegnegården Udviklingscenter – Næsbyvej 28 – Orø – 4300 Holbæk
www.hegnegarden.dk – telefon: +45 4070 3013 – mail@hegnegarden.dk*

7 facts om danbolig holbæk:

Områdets største mægler
229 solgte ejendomme i 2014
400 ejendomme til salg
17 engagerede medarbejdere
Gratis salgsvurdering
Professionelle fotografer
Intet opstartsgebyr

Vil du have solgt din bolig?

Hos danbolig holbæk er vi 17 smilende og engagerede medarbejdere, som gør det vi er bedst til - nemlig at sælge ejendomme!
Vi kender Orø rigtig godt, og sælger hvert år flere ejendomme på den skønne ø.

Har du en bolig eller et fritidshus, som du overvejer at sælge, så kontakt os for et uforpligtende møde.
Kig ind i vores forretning på Ahlgade i Holbæk eller ring på tlf. 5944 1112 allerede i dag!

danbolig SAMARBEJDER MED NORDEA

danbolig holbæk - henrik larsen a/s, ahlgade 24, holbæk - 59 44 11 12
holbaek@danbolig.dk - www.danbolig.dk

Statsligt lån til Orø Kro

På Orø og de andre danske småøer er der gejst og vilje til at skabe fremdrift. Der hersker et ønske om at udrette noget, der både kommer én selv og ens øfæller til gode. Det er de mange ansøgninger om projektstøtte fra Landdistriktpuljens Ø-støttemidler et tydeligt tegn på. Stigningen og det høje antal ansøgninger taler sit tydelige sprog om den initiativrigdom, der eksisterer blandt beboerne på småøerne. Her stræber man efter at højne øsamfundenes levevilkår og sikre fortsat udvikling i de områder, som er en vigtig del af den danske kultur. Orø Kro og Kursuscenter har modtaget ø-støtte i form af

et lån på 600.000 kroner til at investere i kursusfaciliteter og energioptimering. Det kan medvirke til at styrke turismen på Orø, når kroen bliver endnu mere attraktiv at besøge. Lånet skal også bruges på at styrke handikapfaciliteterne på kroen, og på den måde bliver kroen også mere tilgængelige for alle, der ønsker at nyde stedet og de smukke omgivelser. Initiativer som dette er med til at drive udviklingen på øen og på den måde sikre, at det unikke øliv vedbliver.

Derudover er der givet et lån på 275.000 kroner til Spisededet på Orø. Det kan også være med til at gøre det endnu mere attraktivt at være både turist og beboer på øen.

Nu kan vi glæde os til at se, hvordan den stærke lyst til at gøre ølivet endnu mere attraktivt for turister skaber vækst på Orø. For den særegne kultur på øen gør det attraktivt at rejse til Orø, hvilket er et godt udgangspunkt for yderligere udvikling på Orø.

*Flemming Damgaard Larsen
Medlem af Folketinget for Venstre*

TØMREREN PÅ ORØ
V/LASSE BUSK-CLAUSEN

25 års jubilæum

Tak til alle jer, der var med til at fejre firmaet d. 20 december 2013.

Tak for de mange flotte gaver.

~Alt i ét Håndværkeren~

Orø og Hornsherreds Handyman ~ Den alsidige håndværker
Maler-, Tømrer-, Murerarbejde med mere.

Tilbud gives, også medbyg. Store og små opgaver. 20 års erfaring som bygningshåndværker.

Torben Christensen ~ Næsby

60 71 12 13

FESTLOKALER UDLEJES

**OP TIL 50
PERSONER**

**3000,- PR. DAG
TLF. 20303786**

Holistisk Massage

Er dine muskler ømme og spændte - er du stresset, træt og uoplagt - eller trænger du til at forkæle dig selv - så prøv en

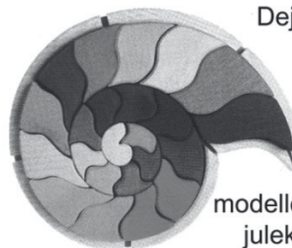
Blid helkrops-massage

Susanne Nielsen

Stensbjergvænge 3

59 47 47 48 / 30 27 25 20

shop.solspejlet.dk

Dejligt trælegetøj og søde dukker af naturmaterialer, det meste færdiggjort i hånden og med skønne farver - og helt uden giftstoffer! Også tegnefarver med bivoks, akvarelfarver og modellerbivoks, smukke kunstkort og julekalendere, materialer til dukkesyning, bivoksllys, hudpleje fra Weleda...

Besøg os på <http://shop.solspejlet.dk>

Levering på Orø er gratis!

Email: sol_sol@solspejlet.dk Telefon: 33337212

Spisestedet Orø

Esmosevej 11. Næsby v/drivhusene 59474796

*God mad til rimelige priser
og I hyggelige omgivelser*

Alm. Menu - a la carte - fastfood

Børnevenlig – aktiviteter – Karaoke – egen
rygerbar - plads op til 110 personer

**Et hvert arrangement kan holdes
hos os eller vi kan leverer maden.**

www.spisestedet-orø.dk / tlf.: 59474796

Fast hver Fredag fra 17-20

Stegt Flæsk ad libitum Kun 75,- kr.

Hver Lørdag fra 18-20

2 retters menu. KUN: 125,- kr.

Hver Lørdag & Søndag fra 12-15

Frokostbuffet 12-14 retter KUN: 120,- kr.

Ikke længere væk end et besøg værd

ØSTRE FÆRGE

Orø - 4300 Holbæk
telefon 40 46 70 13

Hverdage afg. fra Orø

kl. 05.30 - 18.50 hvert 20. minut

kl. 18.50 - 24.00 efter behov.

Afgang Hammerbakker 10 minutter senere

**Lørdag & Søn- og Helligdage sejles efter behov fra
6.00 - 07.50 og fra 18.50 - 24.00. I mellemliggende
tidsrum sejles som på hverdage hvert 20. min.**

Natsejls bestilles inden kl. 22.00

AUTOREPARATIONER

KØB OG SALG

AF NYE OG BRUGTE BILER

AutoMester.
Flere glade bilister

Kirke Hyllinge Ny Auto ApS

John Simonsen

Værksted:

Tlf.: 46 40 30 30

Elverdamsvej 308

46 40 30 10

4070 Kirke Hyllinge

Mobil: 60 24 02 41

Udstilling:

Fax: 46 41 27 27

Elverdamsvej 308

khnyauto@post.tele.dk

4070 Kirke Hyllinge

Frisørsalon

i det gamle tømrerværksted på Brøndevej

Åbningstider: Mandag, onsdag og fredag 10-17
Lørdag efter aftale!

Helle Egholm · Brøndevej 49B Orø · Tlf. 20 318 418

Hegnegården vil åbne for kulturen

Kursuscentret Hegnegården vil nu åbne for kulturaktiviteter.

Ejerne Jette og John Porting fortæller, at de gerne ser arrangementer med musik, dans eller f.eks. oplæsning i centrets smukke atriumbygning, hvor der er plads til mindre arrangementer.

Jette og John Porting fotografet i atriumgården ved Jettes 60 års fødselsdag i 2013

„Jeg blev overbevist om, at vores bygninger egner sig virkelig godt til den slags, da vi havde Big Bandet på arbejdsweekend herude i forbindelse med Musikklobens støttekoncert i november. Akustiken er særdeles god i lokalet, så selv stille akustisk musik og oplæsning er mulig uden egentlig forstærkning“, fortæller John Ewans Porting. Hans visioner for de kulturelle arrangementer lægger derfor ikke op til konkurrence med f.eks. Orø Kro eller Spisestedet i Næsby. Tværtimod ser han det som et supplement, der kan skabe yderligere interesse for øen. Men ellers er det i en lidt anden boldgade, folkene på Hegnegården driver deres aktiviteter. To virksomheder er bærende, og begge bygger på den gestaltterapeutiske tænkning og praksis, som psykolog John Porting selv har været med til at udvikle. Den ene virksomhed har fokus på at uddanne enkeltpersoner og grupper.

Virksomheden hedder Gestalt Institute of Scandinavia med aktiviteter i de nordiske lande og Baltikum. Den anden virksomhed hedder PMI, Personal Management International, og tilbyder virksomhedsledere metoder og værktøjer.

De Orø-baserede virksomheder er bygget op omkring et meget stort netværk af konsulenter i hele Skandinavien, og langt den største del af de to virksomheders aktiviteter foregår uden for øen. Som eksempel har Jette og John Porting netop været på et par kursusdage på Færøerne, og senere i foråret kan de se frem til et stort seminar i Finland.

I de senere år er der kommet flere grupper af skuespillere og kunstnere på kursernes deltagerlister. Det har været med til at fostre ideen om, at Hegnegården selv kan spille en mere aktiv kulturformidlende rolle.

Digte og musik

Søndag den 23. februar klokken 14 inviterer Hegnegården til digtoplæsning og ægte Orømusik. Det er den lokale skribent og musiker, Simon Bordal Hansen, som præsenterer en digtsamling, og Orø-gruppen Engle om Natten spiller en håndfuld af Simons sange, der med titler som blandt andet ”Børrehovedsang” og ”Møllebjerg” lover lokal forankring.

Gratis entre, drikkevarer kan købes på stedet.

URTEHAVEN PÅ ORØ Orø B&B „bo-i-haven“

besøgshave
overnatning
rekreation
Ø-nsketid

Lanqdal 5 Orø tlf. 59474705 www.lanqdal5.dk

Det meste af slankegruppen på kornvægten i januar.

Jan sætter øen på skrump

Af Simon Bordal Hansen

En af de første dage i januar satte Jan Kjeldsen et lille opslag ind på Facebooksiden "For os der bor på Orø". Sådan skrev Jan:

"Jeg vil ikke være 100 + mere. Den 7-1 starter lev livet kuren på tv2 øst. Jeg tænkte om der er andre på Orø der har lyst til at følge kuren. Vi kan evt mødes en gang om ugen for at holde gejsten oppe. Hvis I har lyst, så kom hjem til mig på søndag kl 17."

Og Jans vildeste forventninger blev overgået, da over 20 lokale fulgte opfordringen. Nu er 25 med til den store fælles slankekur. Et godt eksempel på, hvor bredt „For os der bor på Orø“ rækker ud.

Orønyt opsøger Jan hjemme på Bygaden 1 C for at finde ud af, hvorfor en travl VVS-mand finder på sådan noget.

25 gik med på Jans idé

„Faktisk begyndte det med, at jeg ville tabe mig for at aflaste mit knæ. Det har jeg nemlig haft lidt bøvl med. Og efter lidt frem og tilbage tænkte jeg, at der da måtte være andre på øen, der havde det ligesom jeg og gerne ville af med nogle kilo“, fortæller Jan hjemme i spisestuen. Til ære for bladet er der sat både chokolade og småkager på bordet, og jeg skeler til, om Jan nu kan holde nallerne fra det søde. Det kan han!

„Vi er 25 med nu, og det er folk i næsten alle aldre. Vi mødes en gang om ugen, hvor alle bliver vejjet, men hvad vægten viser er en privatsag. Til gengæld har vi været nede på Lars Foverskovs store kornvægt. Den sneg sig op på 2,42 Tons, da vi stod på vægten samtidig. Så det var lidt over 100 kg til hver i snit“.

Orøs stolteste tabere

Gruppen kalder sig for sjov for Orøs Tabere, og den der gør det bedst fra gang til gang, får lov til at bære ærestitlen som SuperTaber. Lægger man de mange taberes slankemål sammen løber det op i hele 349,8 kg. Eller forestil dig, kære læser, 388 mælkekartoner fyldt med fedtvæv. Og målet skal nås inden juli.

„Vi har ikke en bestemt diæt, man absolut skal følge“, siger Jan. „Men der er nogle forslag, hvis man følger kuren som TV2 Øst bruger.“ Til gengæld er det vigtigt, at man kommer ud og motionerer kroppen. Vi går en halv time i rask tempo hver dag. Og vi har snakket om at lave nogle fælles udendørsaktiviteter, f.eks. at tage ud og rense strand ved Børrehoved.

Har fået styr på måltiderne

Jan har selv for nyligt været sygemeldt på grund af et dårligt ben. Og det gav ham noget at tænke over:

„Det er uhyggeligt, så hurtigt man forfalder rent fysisk. Der skal ikke lang tids stilleliv til, før muskelmassen bliver slap. Samtidig synes jeg, det var sværere at sove godt om natten, når man ikke var i bevægelse om dagen“. En positiv bivirkning af slankekuren er også, at Jan har fået meget mere styr på måltiderne. Før kneb det med at få spist morgenmad, inden han tog afsted i håndværkerbilen. Så gik han sukkerkold ved frokosttid og fandt den nærmeste købmand, hvor der blev handlet Mars-barer og nogle gode basser. Det holdt til aftenmadsen, som så til gengæld blev spist i rigelige mængder og gerne mageligt placeret i sofaen foran fjernsynet, suppleret med en drøj omgang kaffe og ostemadder.

„Det er jo en helt gal måde at spise, kan jeg godt se. Nu får jeg en god morgenmad, har det meget bedre, spiser sundere frokost og har helt skrottet spiseriet ud på aftenen. Og jeg har det simpelthen meget bedre“, fortæller Jan.

Interesserede kan henvende sig til Jan Kjeldsen, Bygaden 1 C, eller ringe 3024 5782.

Mit rugbrød

Jeg bager rugbrød en gang om ugen, og det dækker hele vores brødforsyning. En stor og solid køkkenmaskine af mærket Assistent med en 7-liters skål klarer rørearbejdet. Bagningen kræver opmærksomhed en dag igennem, så det er en god tjans til weekenden.

Her er opskriften på selve brødet og på den surdej, som man skal bruge. Det hele kan købes i Brugsen.

Opskrift til to store rugbrød

Du kan selvfølgelig halvere opskriften og nøjes med at bage ét brød.

Du skal bruge:

2 forme, a 3 liter
1,7 liter lunkent vand
Ca 4 dl surdej, konsistens som løs havregrød.
1,6 kg økologisk rugmel (fuldkornsmel)
0,7 kg knækkede rugkerner
4 spsk groft salt
2 skefulde (med top) maltsirup, økologisk
Evt. to skefulde maltmel, økologisk
Evt. nogle håndfulde rosiner eller f.eks. hakkede mandler, solsikkekerner.
En stærk røremaskine

Brødene bages i alt to timer ved 170 grader, og efterbager i slukket ovn.

Sådan gør du:

Tag surdejen ud af køleskabet om aftenen før bagedagen, så har det stuetemperatur næste morgen.

1 - Næste morgen

Hæld surdejen ned i røreskålen
Tilsæt saltet
Tilsæt maltsirup
Tilsæt ca 5 dl af det lunkne vand
Lad nu maskinen blande dette på langsom hastighed i et par minutter

2

Stop maskinen
Tilsæt det lunkne vand, gem dog et par dl vand til senere
Tilsæt rugkernerne – hvis du også bruger maltmel, så bland maltmelet med kernerne inden du hælder dem i, så fordeler maltmelet sig fint i hele dejen

Tilsæt ca 1 kg af rugmelet
Rør på langsom hastighed, sæt gradvist hastigheden op og lad maskinen køre i omkring 10 minutter.
Sluk maskinen, dæk røreskålen med en tætsluttende plastpose (for ikke at dejen skal tørre på overfladen)
Lad den stå 2-3 timer
Tilsæt det sidste vand
Hæld resten af rugmelet i
Lad maskinen køre i ca 10 minutter
Dæk røreskålen over igen, og lad den stå nogle timer.
Dejen skal hæve til et sted mellem kvart og dobbelt størrelse.

3 - Over middag

Når dejen er hævet godt op, så kør den igen på langsom hastighed, så den falder sammen. Kom derefter dejen i to 3 liter forme, smurte med smør (smør grundigt, også på siderne.)
Glat dejen ud i formene og dæk dem med tynd plastfilm.
Lad dem hæve, til dejen når ca 5 mm under formens kant, ikke mere!

4 - Sidst på eftermiddagen

Tag filmen af, og stil de to forme ind i en kold ovn.
Tænd for ovnen på 170 grader varmluft.
Formene skal stå på risten nederst i ovnen.
Efter 1 time pensler du brødene med yoghurt (gi'r en tydelig men ikke for hård skorpe) eller olivenolie (giver en hård, mørk skorpe).
Efter yderligere en time (brødene har nu bagt i to timer) tager du brødene ud af ovnen og slukker for ovnen. Tag brødene ud af formene, stil dem på ovnrysten, og stil dem ind i ovnen igen på ovnens eftervarme. Hold ovnlugen en smule åben, så fugten kan slippe ud, og lad brødene stå og køle af sammen med ovnen.
Lad bare brødene stå i ovnen til næste dag. Så kan du begynde at spise af dem, men de er lidt fugtige. Bedst på dag 2 efter bagningen.

Tuborg støtter musikklub med et nyt orgel

Et splinternyt såkaldt scene-orgel er faldet ned i musikklubben Orø Allstars turban. Det er Tuborg Fondet som har doneret orglet til klubben til en værdi af 15.500 kr. Flere lokale har også støttet klubben med nyttige kontanter.

Det fortæller klubbens kasserer, Susanne Schjellerup Petersen.

„Vi har jo startet klubben helt fra bunden, og vores tekniske udstyr er ikke verdens bedste. Heldigvis har flere medlemmer stillet deres eget grej til rådighed for klubbens medlemmer, så vi har noget at spille på i øvelokalet. Men hen ad vejen skal vi have noget, der er klubbens eget. Det er derfor, vi er gået i gang med at søge fonde og andre om midler til at opbygge klubben”, siger Susanne til Orønyt.

Den glade besked fra Tuborgfondet kom for nogle uger siden. Den vakte jubel på klubbens månedlige medlemsmøde. Og nu er orglet på trapperne, det leveres af Gaia Musik i Holbæk.

Susanne Schjellerup og datteren Mette på scenen.

Susanne håber, at klubben får held med flere af de ansøgninger, som er sendt ud i verden. På ønskelisten står bl.a. et anlæg til at forstærke sang.

Det var Peter Møller og John Vestergaard, som tog initiativ til at starte klubben før sommeren 2013. Nu er klubben en realitet med eget øvelokale, en håndfuld bands og som sagt et helt nyt scene-orgel.

-Simon

Surdej, lav den selv

Du kan nemt lave din egen surdej. Det tager en lille uges tid.

Gør sådan:

Tag et henkogningsglas på mindst 1 liter.

Hæld 4 dl vand i glasset.

Hæld 1 dl rugmel og 1 dl hvedemel i en skål, og rør godt i melet med dine fingre. Det er her du overfører mælkesyrebakterierne! Hæld melblandingen ned i glasset og rør rundt, til blandingen er helt jævn. Fyld så langsom på med lige dele hvedemel og rugmel, til blanding er som tynd havregrød.

Lad bare skeen stå i glasset, som du nu sætter til side på køkkenbordet. Der skal det stå resten af ugen med låget lagt på, men så der kan komme luft til. Hvis skeen stikker op sørger den jo for, at du ikke får lukket glasset helt.

Rør så i blandingen nogle gange hver dag.

Efter nogle dage får den svag lugt, nærmest som øl.

Efter yderligere nogle dage begynder den at lave bobler. Og efter en lille uges tid lugter den nærmest som øl, måske lidt skarpere. Nu er din surdej klar til brug.

Husk bare at du skal røre i den hver dag!

Når du har blandet din rugbrødsdej, sørger du for, at du lader en lille slat surdej blive i surdejsglasset.

Et par skefulde er nok, plus det der sidder på siderne af glasset.

Så hælder du igen 4 dl vand i glasset, skraber gammel surdej ned i vandet og rører godt rundt, fylder lide dele rugmel og hvedemel i, til du har en konsistens som tynd, blød havregrød. Lad glasset stå på køkkenbordet en dags tid, så kan du sætte det i køleskabet.

Du skal røre i surdejen hver dag, og hver anden eller tredje dag kommer du en skefuld mel eller to i og rører det godt rundt. Så kan surdejen holde sig meget længe. Begynder den at lugte meget surt, så smid det meste ud og start en ny surdej op, præcis som som når du lige har rørt dej sammen. Den er klar til bagebrug i løbet af to dage.

